

KORISNI SAVJETI ZA GRAĐANE

Održivo gospodarenje otpadom na području Grada Pula-Pola

KAKO KOMPOSTIRATI ORGANSKI OTPAD?

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDovi

Operativni program
KONKURENTNOST
I KOHEZIJA

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda.

Za više informacija o EU fondovima posjetite: www.strukturnifondovi.hr i www.razvoj.gov.hr

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost grada Pula-Pola.

GRAD PULA-POLA Forum 1, 52100 Pula / Tel. 052/371 700 / www.pula.hr

SADRŽAJ

Prednosti kompostiranja	3
Što Vam je potrebno za kompostiranje?	4
Što kompostirati?	5
Kako kompostirati?	6
Najčešće poteškoće i moguća rješenja	8

Europska unija
Zajedno do fondova EU

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo regionalnoga razvoja
i fondova Europske unije

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda. Projektom će se provesti 15 izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom kojima će se informirati 100% stanovnika s područja Grada Pule. Ukupna vrijednost projekta odnosno prihvatljivi troškovi iznose 1.173.470,49 kn. Dodijeljena bespovratna sredstva iznose 997.449,81 kn (84,99% potpore).

Projekt sufinancira Europska unija iz Kohezijskog fonda. Za više informacija o EU fondovima posjetite:

www.strukturnifondovi.hr i www.razvoj.gov.hr

Sadržaj ovog materijala isključiva je odgovornost grada Pula-Pola.

GRAD PULA-POLA Forum 1, 52100 Pula / Tel. 052/371 700 / www.pula.hr

PREDNOSTI KOMPOSTIRANJA

Kompostiranje kućnih i vrtnih organskih otpadaka dobar je način da ih prirodnim procesom mikrobiološke razgradnje pretvorite u kompost bogat hranjivim tvarima kojega možete koristiti za obogaćivanje tla u vrtu ili uzgoj bilja u vazama.

Kompostom koji napravite možete poboljšati strukturu i kvalitetu tla, izbjeći kupovinu umjetnih gnojiva te smanjiti neželjeno opterećenje okoliša tim gnojivima. Pritom ćete i uštedjeti! Uzgojeno ukrasno ili jestivo bilje u vazama ili vrtu bit će izdašnije te ukusnije i zdravije.

**Čak 30% ukupnog
kućnog otpada čini
organski otpad!
Odvoji biootpad!**

Također, doprinijet ćete smanjenju ukupne količine otpada koji završava u Županijskom centru za gospodarenje otpadom Kaštijun.

Kompostiranje može postati i ugodno druženje s ostalim članovima obitelji, posebno djecom. Zabavno je igrati se sa zemljom, naučiti kako zemlja nastaje i kako hrani biljke, a biljke hrane svih nas!

ŠTO VAM JE POTREBNO ZA KOMPOSTIRANJE?

1. Mjesto u vrtu za komposter ili posuda za kompostiranje

Prije nego započnete s kompostiranjem, treba procijeniti koliko prostora i gdje imate na raspolaganju. Ukoliko nemate vrt poželjno je odlučiti se za kompostiranje uz pomoć posuda koje je moguće nabaviti u prodajnim centrima. Ukoliko imate vrt potrebno je pronaći primjereno mjesto jer o tome ovisi uspješnost dobivanja kvalitetnog komposta.

Mjesto za komposter u vrtu trebalo bi biti:

lako pristupačno

veličine najmanje 1 m x 1 m

(ovisno o količini organskog otpada koji imate)

u sjeni stabla ili većeg grma radi sprječavanja prekomjernog isušivanja komposta na suncu u ljetnim mjesecima

gdje nema slijevanja i zadržavanja vode

na zemljanoj podlozi, tako da može višak vode iz kompostne hrpe može slobodno otjecati; podloga ne smije biti nepropusna poput betona, kamena ili pločica

2. Komposter za kompostnu hrpu

Komposter možete izraditi sami, preporučljivo je da bude oblika kocke, otvorene donje plohe i s poklopcem kojega je moguće podignuti na vrhu. Također, s prednje strane pri tlu potrebno je planirati otvor kroz koji ćete sa dna kompostne hrpe moći uzimati gotov kompost. Kao materijal za izradu najbolje je koristiti drvene letvice, nove ili možete iskoristiti otpadni drveni materijal koji Vam se nađe pri ruci. Važno je da između letvica ostavljate 2-4 cm razmaka kako bi kompost mogao „disati“. Veličinu kompostera prilagodite količini organskog otpada koji imate.

Ukoliko ne želite sami izraditi vrtni komposter možete ga nabaviti u prodajnim centrima.

3. Vile ili sličan alat dugačke drške za okretanje kompostne hrpe

ŠTO KOMPOSTIRATI?

Organski otpaci koje možete kompostirati dijele se u dvije skupine:

ZELENI MATERIJAL	SMEĐI MATERIJAL
bogat dušikom	bogat ugljikom
Sirovi ostaci voća i povrća, talog kave, ostaci čaja (zajedno s vrećicama), ljuske jajeta, zeleno lišće, pokošena prosušena trava, ostaci biljaka i cvijeća, kore agruma.	suho lišće, piljevina, slama, sijeno, usitnjene grančice i kora stabla (najviše 5 cm dugački komadi), iglice četinara, usitnjen novinski papir i nebojana kartonska ambalaža
1 mjera zelenog materijala	2-3 mjere smeđeg materijala

Otpatke koristimo tako da ih obavezno usitnimo i miješamo u navedenom omjeru. Treba biti vrlo umjeren s agrumima (limunom, narančom, grejpom te ostalim) i bananama jer mogu zakiseliti kompost.

Kompostnoj hrpi možete dodavati i neke korisne biljke poput maslačka, koprive, stolisnika ili kamilice.

Organski otpaci koje **NE MOŽETE** kompostirati:

Ostaci kuhanih jela, mesni proizvodi i kosti, riba, mliječni proizvodi, masti i ulja, ostaci kuhane hrane, osjemenjeni korovi, ljuske orašastih plodova, bolesne biljke, pseći i mačji izmet, papir i karton u boji, pepeo, obojeno i lakirano drvo.

KAKO KOMPOSTIRATI?

Na samom početku trebate pripremiti dovoljno zelenog i smeđeg materijala kako biste mogli krenuti sa slaganjem kompostne hrpe. Dovoljno materijala je potrebno da bi bakterije razgradnje uspjele zagrijati hrpu da razgradnja učinkovito započne.

Slaganje kompostne hrpe vršimo na sljedeći način:

Prvi sloj, visine 15 cm, složimo od grančica ili drugog tvrdog smeđeg materijala. Tako omogućujemo protok zraka pri dnu kompostne hrpe.

Potom slažete sloj smeđeg materijala te sloj zelenog materijala i tako nastavljate naizmjenice. Između slojeva možete dodati i sloj već gotovog komposta. Također svaki sloj kompostne hrpe je potrebno umjereno zaliti vodom jer nikada ne smije biti suha.

Ako niste sigurni jeste li previše ili premalo zalili kompostnu hrpu zagrabbite je šakom i lagano stisnite. Ako voda kaplje iz ruku znači da je prisutno previše vode, nemojte više zalijevati. Ako se materijal rasipa znači da kompostnu hrpu trebate dodatno zaliti.

Da bi nastao kvalitetan kompost, neophodno je, pomoću vila ili sličnog alata, okretati kompostnu hrpu kako bi dozvolili prozračivanje jer je kisik neophodan za razvoj mikroorganizama koji omogućavaju kompostiranje.

Pravila kojih se treba pridržavati:

1. Održavati dobar omjer zelenog i smeđeg kompostnog materijala (1:2-3)

2. Održavati idealnu vlažnost kompostne hrpe (zaštititi od previše kiše, sunca i vjetra).

3. Okretati, okretati, okretati! Bar jednom mjesečno.

Kako znati da je kompost gotov?

Ukoliko ste se pridržavali pravila, kompost će biti gotov nakon 6 do 9 mjeseci. Razgradnja će se odvijati brže za toplijeg vremena, a sporije za hladnijeg vremena. Gotov kompost bi trebao imati tamnu boju, miris "šumske zemlje" i biti rastresit.

NAJČEŠĆE POTEŠKOĆE I MOGUĆA RJEŠENJA

Poteškoća	Mogući uzrok	Rješenje
Kompostna hrpa ima miris pokvarenih jaja	Previše vlage; Nema dovoljno zraka u kompostnoj hrpi	Kompostnu hrpu treba češće okretati. Možete dodati isjeckano granje koje će stvoriti džepiće zraka unutar hrpe
Kompostna hrpa ima miris amonijaka	Previše dušika: trave, otpadaka hrane, dodataka dušika i sl.	Dodajte još smeđeg materijala
U kompostnoj hrpi ne raste temperatura	Kompostna hrpa je premalena	Da bi kompostna hrpa mogla proizvesti dovoljnu toplinu trebala bi biti velika barem 1 m širine ili radijusa x 1 m dužine x 1 m visine
	Kompostna hrpa je presuha	Okrećite kompostnu hrpu i pritom dodajte lagano vodu
	Nedostaje dušika	Dodajte zelenog materijala ili prirodnog gnojiva za bilje bogatog dušikom
Kompostna hrpa privlači glodavce i druge životinje	U kompostnu hrpu su ubačeni neprimjereni ostaci hrane	Ostaci hrane poput mesa, kosti, masti, ulja i mliječnih proizvoda ne bi smjeli biti prisutni u kompostnoj hrpi
	Ostaci iz kuhinje su na površini kompostne hrpe	Pokrijte ostatke iz kuhinje s debljim slojem smeđeg materijala: lišća, sijena, usitnjenih grančica ili zemlje
Kompostna hrpa privlači insekte, puževe, stonoge i sl.	To je normalno	Da biste to umanjili okrećite redovito kompostnu hrpu tako da vanjske rubove hrpe prebacujete u sredinu. Također vodite računa da se kompostna hrpa dovoljno zagrijava